

בס"ד יב' סיון ה'תשע"ב
הדלקת נרות - 19:23
צאת השבת - 20:14
רבנו תם - 21:09
שעון קיץ לפי הלוח המדויק של "אור החיים"

שנה שלוש עשרה - עלון מס' 624
@ השבת לא אומרים "צדקתך".
@ אין אומרים תחנון עד יום יב' סיון.
@ סוף זמן "ברכת הלבנה" ביום ראשון
כל הלילה.

אברהם יגל

לעיין בבאי מוסאי בן אברהם ז"ל
לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל.



כפטידין: "ויהי איש" (שופטים יג')

פרשת מטות

ניתן להקדיש העלון ושיעור הלויין
לברכה והצלחה ולכל מטרה

מעשינו הפרטי:

- ← מיפקד בני לוי ומשפחותם וחלוקת תפקידיהם.
- ← מצוות שילוח טמאים מן המחנה - שיהיה המחנה קדוש וראוי שתשרה בו שכינה.
- ← מצוות אשם גזילות - להסיר הרע מן המחנה אשר יביא למריבה וקטטה.
- ← דין הסוטה - להסיר הקטטה מן הבית.
- ← דין הנזיר - להסיר מלחמת האדם עם נפשו.
- ← ברכת כהנים - שפע ברכה כתוצאה מדבקות ההשגחה האלהית. אמנם, השיא מגיע רק לאחר העמל שבדרך: שלום פנימי, שלום הבית ושלום העם.
- ← פירוט קורבנות הנשיאים ביום חנוכת המזבח.

"וזהו הדין את הטמאים אשר עשוי" (ה' ז')
מדוע נאמרה כאן לשון רבים, בעת שכל הפרשה מדברת בלשון יחיד: והשיב, מצינו בגמרא שהמפקד ממון אצל חברו ללא עדים הריהו עובר על לפני עור לא אתן מכשול. לפי שעל ידי כך הוא מביא את הנפקד לידי הכחשה. יוצא איפוא שגם המפקד יש לו חלק בחטא זה של הנפקד המבקש לגולו, ולכן גם עליו להתוודות על חטאתו. (מלא העומר) **"ויברכך ה' וישמרך" (ו' כ"ד)**
יברכך בממון וישמרך מן המזיקין. (רש"י)
חכמינו אמרו שאין המזיקין שולטים בדבר המנוי, ואילו הברכה אינה שרויה אלא בדבר הסמוי מן העין. יוצא איפוא שהדברים המתרבים עקב הברכה נתונים לשלטונם של המזיקים. לפיכך מיד אחרי וברכך בממון, יש להוסיף גם וישמרך מן המזיקין. (קב הישר)

פיעת הניבים והפתגמים

בלי עין הרע = לא מתוך צרות עין או מניחש של קנאה באחרים, בטוי מקבל בפי יהודי אשכנזי כסגלה נגד עין רעה.

בן פרת יוסף = שתיל פורה של עץ גפן השתול על פלגי מים. בטוי מקבל בפי יהודי המזרח והספרדים כסגלה נגד עין רעה.

דוגמה: לדעת רבים, מספר הנופשים באתרי הצפון הולך וגדל, בלי עין הרע, ורבים מטילים בטבע.

מקור: עין הרע ויצר הרע ושאנת הבריות מוציאים את האדם מן העולם [פרקי אבות ב' משנה יא]. (ניבונכו)

"איש או אישה כי יפלא" (ו' ב')
אם נמצא איש הפורש מתאוות העולם הזה ומבקש להתקדש כולו להשם יתברך - הרי זה בגדר פלא מופלא, לפי שרוב בני האדם אינם נוהגים כך, אלא הולכים הם אחרי תאוות לבם.

"מכל הטאת האדם למעל מעל בה" (ה' ו')
שני חטאים כלולים במעשה הגזילה: הנזק שגורם לחברו בכך שמחסיר ממנו, והחטא כלפי הקב"ה בכך שעובר על לא תגזול. זהו שכפלה התורה בלשונה: חטאות האדם - על החלק שבין אדם לחברו, למעול מעל בה' - על החלק שבין אדם למקום. (בעל שואל ומשיב)

לכל משפחת דוידזדה היקרה. צוות העלון "אברהם יגל" משתתף בצערכם במות הבת והאחות הצנועה והענוה **נורית דוידזדה** ז"ל בת שהי שתחיה שנפטרה השבוע ו' סיון תשע"ב. נשגרת תנחומינו לכל המשפחה. הרופא לשבורי לב ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תדעו עוד צער.

העלון טעון גניזה במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן.

הסירו מכשול מדרך עמי!
אין לעניין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה.

העלון טעון גניזה במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן.

1 054-9151601 "אברהם יגל" יו"ל ע"י ארגון

”אל תקרי הליכות אלא הלכות”

שאלה: כיוור שנסתם בשבת האם מותר לפותחו ע”י משאבת גומי (פומפיה) או כיוון שמתקן שהמים יוכלו לזרום בכיוור עובר על איסור מתקן.

תשובה: הגמ' במסכת כתובות (ס ע”א) תניא נחום איש גליא אומר, צינור שעלו בו קשקשים, ממעכן ברגליו בצינעא בשבת ואינו חושש מאי טעמא, מתקן כלאחר יד הוא ובמקום פסידא לא גזרו רבנן. דהיינו כשיש צינור שעלו בו קשקשים וכדו' ועוצר את המים מלזרום, מותר למעך ברגל את הקשים וכך המים יעברו ואע”פ שהוא מתקן, כיון שזה כלאחר יד (דהיינו בשינוי) מותר משום שזה במקום הפסד לא גזרו בזה רבנן. וכך פסק השו”ע (סי' שלו ס”ט).

וכעת נדון לגבי הפומפה: פתיחת כיוור שהמים אינם עוברים בתוכו הוא איסור דאורייתא של מתקן מנא ואין שום היתר להשתמש בפומפה בשבת, אבל כשהכיוור לא נסתם לגמרי והמים זורמים בתוכו אולם זורמים לאט וע”י הלחיצה במשאבת גומי המים יעברו בתוכו באופן תקין יותר אין בזה איסור והטעם כיון שהמים זורמים מעט אין בזה תיקון ממש, ובפרט שהיום כל אדם יש לו בביתו משאבת גומי כזו וכל אדם יודע להשתמש בזה אין בזה מעשה אומן אלא מעשה הדיוט. ומותר.

וכן כתבו בשו”ת באר משה (חי”ג סי' ע), ובהליכות עולם ח”ד (עמוד רנד) ועוד.

והוסיף בהליכות עולם (שם) אם הכיוור נסתם ע”י שומן של הכלים שנקרש בכיוור מותר לשפוך מים רותחים לתוכו והמים יזרמו באופן תקין וגם כן אין בזה איסור של ביטול השומן דאין ביטול אחר ביטול.

לסיכום: כיוור שנסתם לגמרי אין לפותחו ע”י משאבת גומי (פומפה). אבל כשלא נסתם לגמרי והמים עוברים בתוכו בזרימה איטית מותר לפותחו ואין בזה איסור מתקן.

שומן שנקרש בצינור ורוצה לשפוך מים רותחים להמיסו וכך המים יזרמו יותר מהר, מותר. ואין בזה גם כן איסור מבשל את השומן, דאין ביטול אחר ביטול.

מצות התוכחה בין אדם לחבירו,

וכאשר מדבר אדם בשעת התפילה

נאמר בתורה, ”הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו חטא”. מכאן שחייב אדם להעיר לחבירו כאשר הוא רואה שחבירו אינו נוהג כהוגן באיזה דבר.

ולא רק כאשר רואה אדם את חבירו חוטא כלפי ה' צריך להוכיחו, אלא הוא הדין אם רואה אדם את חבירו נוהג כלפי אדם אחר שלא כדיון, שבודאי עליו להוכיחו על פניו, שלא ימשיך במעשיו הרעים. אפילו אם רואה אדם את חבירו שמתנהג כלפיו עצמו בצורה לא הוגנת, יגש לחבירו וידבר על לבו, וכמו שכתב הרמב”ם בהלכות דעות, וזו לשונו: כשיחטא איש לאיש, לא ישטמנו וישתוק, אלא מצוה עליו להודיעו, ולומר לו, למה עשית לי כך וכך? ולמה חטאת לי בדבר פלוני? ואם חזר ובקש ממנו למחול לו, צריך למחול, ולא יהא המוחל אכזרי, שנאמר ויתפלל אברהם אל האלהים.

אבל אם חבירו אינו אדם בר דעת כל כך, אין הוא חייב לבא עמו בדברי תוכחה, וממדת חסידות ימחול לו בלבו, בכדי שלא תהיה שנאה ביניהם.

אם רואה אדם שחבירו התנהג כלפיו בצורה לא ראויה, והוכיחו כבר על מעשיו פעמיים ושלוש, ודיבר עמו בדרכי נועם בדרך ארץ, אבל חברו ממשיך במעשיו הנלוזים, הרי שאין לו יותר חיוב להוכיחו על מעשיו, ובטלה ממנו כבר מצות התוכחה. מה שאין כן אם אדם עובר על דבר שהוא בין אדם למקום, שאז חובה להוכיחו אפילו כמה פעמים, ואם רואים שהוא עומד במרדו, מכלימים אותו ברבים כדי שיחדול מהם לעולם.

נכתב ע”י ר' עוזי נסימי הי”ו

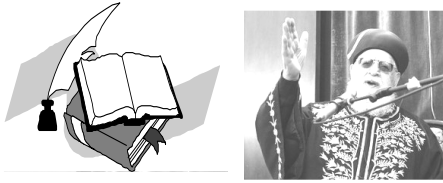
מחבר ספר ”מענה השולחן”

ניתן לשאול שאלות בהלכה בכולל ”תפארת רחמים”

או בטלפון 050-7529102 בין השעות 9:30 - 17:00

הוקדש לעילוי נשמת הצנוע והישר

עזרא נסימי בן פרי ויצחק ז”ל



”מכל מלמד” השכלתי...”

בפרשת סוטה, לוקח הכהן עפר לתוך המים מדיע? וימן-העפר, אשר יהיה בקרקע המשפן, ויחן הפה, וינתן אל-המים” ובמסכת סוטה נאמר: נותן עפר כדי שיראה על המים. למה? זיכרון למאמר ה': ”יקו המים... ותראה היבשה”, ועליה ברא כל יצורי תבל, כולל האדם וחיה. וכאן בא להזכיר את הנואף הראשון – הוא הנחש שבא על חוה, שהקבי”ה קיללו (והוא הארור הראשון בתורה) ”על גחונך תלך, ועפר תאכל כל ימי חיך”, ומה היה בסופו? נתקצצו לו ידיו ורגליו. כך באים להזכיר לאשה, ראי את העפר, שאם חטאת, זה יהיה סופך: ”לצבות בטן ולנפיל ירך”.

ברכת כהנים

ברכת כוהנים נכתבה מיד לאחר פרשת הנזיר. לאמר: שכל מי שמזיר עצמו מן היין לשם שמים, זוכה לכל הברכות האמורות בברכת כוהנים.

צריך הכוהן להיזהר שלא יברך את עם ישראל כשהוא שתוי יין. מכאן הדין שאין ברכת כוהנים במנחה של יום חול, כיוון שבשעה זו עשוי אדם להיות שתוי יין.

ברכת כהנים נסמכה לפרשת סוטה, כי בפרשת סוטה ציווה ה' למחוק שמו הקדוש כדי להביא קללה על הסוטה ובוועלה: ”ויכתב את-האֵלת האֵלה, הפֶּהוּ בַסֶּפֶר; וימחה, אֶל-מִי הַמְרִים”. כאן נמחק שם ה'. ולהפך על עושי רצונו: ”וישמו את-שְׁמִי, על-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל; וְאֲנִי, אֲבָרְכֵם”. השם הקדוש יגרום להם לברכה ולא לקללה, ח”ו.

ברכת הכהנים מחולקת לשלושה פסוקים, שכל אחד יש בו מתנה אחרת:

”בִּרְכֶנָּה ה', וְיִשְׁמְכֶנָּה - מתנת העושר, שאם אין דאגת פרנסה, ירחיב דעתו של אדם בתורה.

”יָאֵר ה' פְּנֵי אֱלֹהֶיךָ, וְיִחַנְדֶּנָּה - מתנת החוכמה, שהאדם ידע וישכיל לדעת את ה'.

”יִשְׂאֵ ה' פְּנֵי אֱלֹהֶיךָ, וְיִשֶּׂם לָךְ שְׁלוֹם” - מתנת הגבורה, בכבישת היצר ונצחון האדם ביצרו.

שלוש מילים בפסוק הראשון: כנגד **שלושה עולים בשני וחמישי**.

חמש מילים בפסוק השני: כנגד **חמישה עולים ביום טוב**.

שבע מילים בפסוק השלישי: כנגד **שבעה עולים בשבת**.

רפואה אלטרנטיבית

רשימת מחלות וצמחים המשמשים לטיפול

מחלה	צמחים לטיפול
אבני מרה	זית
גזים	אניס, בבונג, הל, כוסברה, אפרסק.
הגברת תיאבון	ריחן, חילבה, לפלפ חרף, שוש, שמיר, אשכולית, תמר, עגבניה, אורז.
הקאות	הל, זנגביל, כוסברה, אפרסמון, אשכולית, תפוח, צנון.
חוסר סידן	שומשום

" ואבותינו סיפרו לנו "

נס בהמשכים

בחודש חשוון תשס"ז פורסם הסיפור 'טלית לחתן', ובו סופר כי פעם נכנסה בחורה שאינה שומרת מצוות לחנות תשמשי הקדושה של יצחק בתל-אביב, כדי לרכוש טלית כסגולה למציאת הזיווג לפי עצת המקובל הרב משה בן טוב זצ"ל. בעת שרכשה את הטלית צלצל הטלפון בחנות, ועל הקו היה ידיו של יצחק, שביקש ממנו לעזור לו למצוא שידוך לבנו. בגלל העיתוי המפתיע הציע יצחק, בנימה משועשעת מעט, לקשר בין אותה בחורה לבנו של חברו. בסופו של דבר נפגשו השניים והחליטו להקים בית נאמן בישראל והבחורה מתחזקת מאוד בדרכי היהדות.

כחודש לאחר שהתפרסם הנס נכנסה לאותה חנות בחורה שומרת תורה ומצוות בת עשרים ושבע, ואמרה למוכר כמעט בלחש: "שלום. האם כאן התרחש הסיפור על הטלית והשידוך?"

יצחק השיב בחיוב. הוא שם לב שהבחורה קצת מתביישת מעצם פנייתה. היה נראה שהיא מנסה להתגבר על עצמה באומרה: "אשמח אם תביא לי אותה טלית שהבחורה בסיפור לקחה". יצחק ניכר שהבחורה לקחה טלית לבנה בגודל 60 ואמר זאת לקונה. "כמה עולה הטלית?", שאלה.

"מאה ושמונים שקל", השיב יצחק.

יצחק הגיש לה את הטלית. היא ביקשה לעטוף אותה והסבירה מדוע: "לא נעים לי. אני לא רוצה שיידעו אצלי במשפחה שקניתי טלית כסגולה לחתונה".

"איך שום בעיה", אמר יצחק, עטף את הטלית בנייר עטיפה והכניס אותה לשקית.

הבחורה הודתה ליצחק, הוציאה שטר של מאתיים שקלים, והוא החזיר לה עודף של עשרים שקלים.

היא לקחה את השקית, אבל במקום לצאת מהחנות, נעמדה פנינת החנות כאילו שהיא מצפה למשהו.

יצחק לא הבין מדוע היא מתמהמהת. כעבור כמה רגעים אמר: "סליחה. האם לא החזרתי לך עודף?"

"לא, זה בסדר גמור", אמרה, "החזרת לי את כל העודף". "אולי את רוצה לקנות עוד משהו?", שאל

יצחק, שלא הבין עדיין מה פשר התעכבותה.

"לא. אני לא צריכה לקנות שום דבר", הסבירה בפשטות, "אני רק מחכה שהטלפון יצלצל..."

לקח ליצחק כמה שניות להבין מה קורה. הוא צחקק בלבו: היא חושבת שאם הקב"ה עשה פעם למישהו נס בחנות, הוא יחזור על אותו הנס בהמשכים..."

בכל זאת תמימותה נגעה ללבו והוא אמר: "תשמעי. אם הוא לא יצלצל אלינו, אנחנו נצלצל אליו!"

"למי אתה רוצה לצלצל?!", שאלה בפליאה ובתקווה.

"אני מכיר שדכנית בשם רבקה שמשדכת ללא תשלום, רק לשם מצווה. אני מעביר לה מדי פעם שמות של מועמדים לשידוך. היא סומכת על חוות דעתי ומטפלת בהם".

הבחורה סיפרה ליצחק כי היא מעוניינת להינשא לאדם מיוחד, שקט ועדין באופיו, שיהיה דתי אמיתי הקובע עתים לתורה. "אני גם רוצה שהוא יפרנס ויקיים מה שכתוב בכתובה", סיימה את רשימת דרישותיה.

יצחק התקשר לרבקה והתנצל על כך שהוא מטריחה.

"לא, מה פתאום?! להיפך, אתה מזכה אותי במצווה! במה אוכל לעזור הפעם?"

"יש כאן לקוחה שהגיעה אלי לחנות והיא מעוניינת

למצוא את זיווגה", אמר יצחק והחל להציג את הבחורה ואת רצונותיה המיוחדים לגבי בן זוגה המיועד. לאחר מכן הבחורה נטלה את השפופרת מידו והחלה לשוחח עם השדכנית. כאשר רבקה ביקשה לדעת עליה פרטים נוספים, היא לא חשה בנוח לדבר על עצמה בחנות, וקבעה לשוחח עם השדכנית במועד מאוחר יותר.

כאשר עמדה לצאת מהחנות ביקש ממנה יצחק: "אם יצא משהו מהקשר שלך עם רבקה, תתקשרי אלי כדי שיהיה לנו עוד סיפור..."

"בטח", אמרה הבחורה, "אני אודיע לך ראשון".

כעבור כמה חודשים התקשרה אותה בחורה, ולאחר שהציגה את עצמה אמרה: "תשמעי, רבקה הזאת צדיקה! היא לא הרפתה ממני עד שמצאה מישהו שמתאים לי, בדיוק כמו שרציתי. ואני עומדת להתחתן איתו בקרוב!"

"מה את אומרת!", התפעל יצחק, "מגיע לכם מזל טוב". "אשלח לך הזמנה", אמרה הכלה המיועדת.

יצחק ענה: "איני בטוח שאגיע לחתונה שאיני מכיר בה אף אחד, אבל אני יכול להבטיח לך שאפרסם גם את הסיפור שלך..."

"עודד מזרחי)

עשיר מופלג ותומך תורה היה הגביר רבי משה פיגיוטו זצ"ל מארס צובא. יודע-ספר ולמדן, ירא-שמים וחסיד בכל מעשיו. ועם זאת, סוחר מצליח, יבא סחורות יקרות מעבר לים ומכרן ברווחים נאים שהעשירוהו עושר רב.

על מידת בטחונו הגדולה ועל צדקת פורנותו תעיד העובדה, שבעוד שכל סוחר העיר נהגו לבטח את סחורותיהם בחברות ביטוח, הפריש רבי משה את דמי הביטוח וחילקם בין תלמידי חכמים. הוסיף ואמר שזכות התורה תגן ותושיע, ונמצא מרויח מכל צד.

פעם אחת נסע בעצמו למדינת הים, לבחון את הסחורות ולקנותן. הפליג עמן לארצו והתחוללה רוח סערה. האניה עלתה שמים וירדה תהומות, גלי ענק התנפצו על סיפונה בשאון והיא חישה להישיבר. רב החובל הורה להשליך את הסחורות לים כדי להקל על משאהו, שלא תטבע. המלחים מיהרו למלא אחר הפקודה, ורבי משה ראה בעינים כלות איך רכושו אובד לנגד עיניו. בכאב לב חשב, 'אילו הייתי מבטח את סחורתי, היו מושבים לי נזקין...' אך את הנעשה אין להשיב, וי לחסרון כיס.

לפתע הפכה הסערה לדממה. הים נח מזעפו והיה חלק כראי. וראה זה פלא: החבילות שהושלכו, צפו סביב הספינה, כאילו המתינו שימשו מן המים. פקד הקברניט והורידו סירות, והמלחים משו את הסחורה. רבי משה לא הפסיד אפוא דבר והודה לה' על חסדו ונפלאותיו לבני אדם. כשהגיע לעירו, הורה למשרתו שיבקש מחכמי העיר להתכנס בביתו. כשהסבו, חלץ לפניהם את נעליו וישב בריחוק מקום כמנודה.

בצער ובחרטה סיפר, שכאשר הושלכה הסחורה לים הרהר אחר מידותיו של הקב"ה והצטער על שהעניק לתלמידי חכמים את דמי הביטוח. לפיכך קיבל על עצמו נידוי וביקש מהחכמים להתיר את נידויו. לאחר מכן ערך 'תשובת המשקל' והכפיל את תמיכתו בחכמים.

(אבותינו סיפרו לנו, "לקדושים אשר בארץ")